

สารบัญ

	หน้า
สารบัญ.....	(10)
รายการตาราง.....	(12)
รายการภาพประกอบ.....	(13)
บทที่	
1. บทนำ.....	1
ความสำคัญและที่มาของการวิจัย.....	1
วัตถุประสงค์ของการศึกษา.....	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	6
2. การตรวจเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	7
แนวคิดและวิวิธยาที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาระบบสังคมเกษตร.....	7
แนวคิดระบบสังคมเกษตร.....	7
แนวคิดระบบการทำฟาร์ม.....	10
แนวคิดการจำแนกประเภทเกษตรกร.....	11
ทฤษฎีวิวัฒนาการการเปลี่ยนแปลงทางสังคม.....	13
ทฤษฎีโครงสร้างและการหน้าที่.....	14
ทฤษฎีว่าด้วยความขัดแย้ง.....	14
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	15
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	25
สมมุติฐานการวิจัย.....	27
3. ระเบียบวิธีวิจัย.....	28
การกำหนดพื้นที่ศึกษา.....	28
การคัดเลือกหมู่บ้านที่ศึกษา.....	28
การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง.....	29
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	30
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	31
ขอบเขตการวิจัย.....	33
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	34
4. ผลการวิจัย.....	35
ตอนที่ 1 ลักษณะทั่วไปของพื้นที่ศึกษา.....	35
สภาพพื้นที่ระดับอำเภอ.....	35

สารบัญ(ต่อ)

	หน้า
ลักษณะทั่วไปของหมู่บ้านที่ศึกษา.....	39
เขตนิเวศเกษตร.....	49
<u>ตอนที่ 2</u> วิวัฒนาการของระบบสังคมเกษตร.....	53
ระบบสังคมเกษตรยุคเศรษฐกิจแบบยังชีพภายใต้ระบบศักดินา ก่อนปี พ.ศ. 2463....	54
ระบบสังคมเกษตรยุคของการเริ่มเปิดสังคมไทยสู่การเป็นสังคมที่ผลิตเพื่อขาย ปี พ.ศ. 2463-2510.....	67
ระบบสังคมเกษตรยุคของการเข้าร่วมทางการตลาดอย่างเข้มข้น และการมีส่วนร่วม ของทุนภายนอกในระบบการผลิตของคนในท้องถิ่น ช่วงปี พ.ศ 2510-2540.....	82
ระบบสังคมเกษตรยุคของช่วงปี พ.ศ. 2540-ปัจจุบัน(2548) : วิกฤตการทำนา และการแสวงหาทางออก.....	95
<u>ตอนที่ 3</u> ลักษณะฟาร์ม-ครัวเรือน.....	106
พัฒนาการของโครงสร้างการใช้ประโยชน์ที่ดินและการถือครองที่ดิน.....	106
การใช้ที่ดินในปัจจุบันของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามหมู่บ้านที่ศึกษา.....	109
ครัวเรือนและแรงงาน.....	111
การถือครองที่ดินและเครื่องมืออุปกรณ์ทางการเกษตร.....	118
การเป็นสมาชิกกลุ่มและการรวมกลุ่มแปรรูปเกษตรกร.....	122
ระบบสินเชื่อและภาวะหนี้สินของครัวเรือนเกษตรกร.....	123
ระบบการผลิตทางการเกษตร.....	125
รายได้และรายจ่ายของครัวเรือนเกษตรกร.....	135
<u>ตอนที่ 4</u> ประเภทของระบบการทำฟาร์ม - ครัวเรือน.....	141
ตัวแปรที่ใช้จำแนกประเภท.....	141
กระบวนการวิเคราะห์.....	141
ประเภทฟาร์ม-ครัวเรือน.....	145
<u>บทที่ 5</u> สรุปอภิปรายผลและข้อเสนอแนะ.....	151
สรุปผลการศึกษาและอภิปรายผล.....	152
ข้อเสนอแนะ.....	166
บรรณานุกรม.....	170
ภาคผนวก.....	176
ประวัติผู้เขียน.....	202

รายการตาราง

ตาราง	หน้า
1. ผลกระทบที่มวลรวมของสาขาต่างๆ ในประเทศไทย ภาคใต้ และลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลาในปี พ.ศ. 2544.....	2
2. พื้นที่และประชากรบริเวณลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา และในอำเภอบางแก้ว.....	3
3. การใช้ที่ดินบริเวณลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา ในปี พ.ศ. 2525 และปี พ.ศ. 2543.....	3
4. จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาระบบการทำฟาร์ม.....	30
5. สถานภาพการเกษตรตำบลนาปะขอ อำเภอบางแก้ว จังหวัดพัทลุง ปี พ.ศ.2546.....	42
6. สรุปวิวัฒนาการของระบบสังคมเกษตร ในพื้นที่อำเภอบางแก้ว จังหวัดพัทลุง.....	102
7. การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างการใช้ที่ดินและกรรมสิทธิ์ในที่ดินของเกษตรกรกลุ่มตัวอย่าง....	108
8. พื้นที่ทางการเกษตรของเกษตรกรทั้งสามหมู่บ้านของอำเภอบางแก้วในปัจจุบัน.....	111
9. ลักษณะทั่วไปของครัวเรือนเกษตรกร.....	113
10. สัดส่วนของการใช้แรงงานทางการเกษตรในช่วงอายุต่างๆ.....	115
11. แรงงานในครัวเรือนที่ออกไปทำกิจกรรมนอกภาคการเกษตร.....	115
12. ปัญหาแรงงานทางการเกษตร.....	116
13. ลักษณะการจ้างแรงงานประจำและแรงงานชั่วคราวของครัวเรือนเกษตรกร.....	117
14. การถือครองที่ดินและกรรมสิทธิ์ในที่ดินของครัวเรือนเกษตรกร.....	118
15. การใช้ที่ดินเฉลี่ยต่อครัวเรือนของเกษตรกร.....	120
16. การให้ผู้อื่นทำประโยชน์ในพื้นที่และที่ดินว่างเปล่าของครัวเรือนเกษตรกร.....	121
17. การถือครองอุปกรณ์ทางการเกษตรของครัวเรือนเกษตรกร.....	122
18. การเป็นสมาชิกกลุ่มทางการเกษตรของเกษตรกร.....	123
19. ภาวะหนี้สินของครัวเรือนเกษตรกร.....	124
20. วัตถุประสงค์ในการกู้เงินของครัวเรือนเกษตรกร.....	124
21. รายได้และค่าใช้จ่ายในการทำนา.....	128
22. รายได้และค่าใช้จ่ายในการทำสวนยางพารา.....	131
23. จำนวนสัตว์เลี้ยงเฉลี่ยต่อครัวเรือน จำนวนร้อยละของครัวเรือนที่เลี้ยง.....	134
24. รายได้ รายจ่าย และรายได้สุทธิทางการเกษตรเฉลี่ยต่อครัวเรือน.....	138
25. รายได้ รายจ่าย เฉลี่ยต่อครัวเรือนของเกษตรกรที่ไม่ได้เกิดจากการผลิตในฟาร์ม.....	139
26. รายจ่ายสำหรับค่าครองชีพโดยเฉลี่ยในครัวเรือนของเกษตรกร.....	140
27. สรุปรายรับ รายจ่าย และรายได้สุทธิของครัวเรือนเกษตรกร.....	140
28. ค่าเฉลี่ยของตัวแปรที่ทำให้เป็นมาตรฐานแล้วในฟาร์มแต่ละประเภท.....	142
29. ระยะห่างระหว่างค่ากลางของฟาร์มทั้ง 6 ประเภท.....	143
30. แสดงค่าเฉลี่ยลักษณะต่างๆ ของฟาร์มแต่ละประเภท.....	143
31. ตารางสรุปลักษณะที่สำคัญวัตถุประสงค์ กลยุทธ์ และแนวโน้มระบบการทำฟาร์มประเภทต่างๆ .	150

รายการภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1. กรอบแนวคิดและกระบวนการวิจัย.....	26
2. แผนภูมิแสดงการใช้ที่ดินหลัก ๆ ในอำเภอบางแก้ว จังหวัดพัทลุง.....	37
3. แผนที่อำเภอบางแก้ว จังหวัดพัทลุง.....	38
4. แผนข้อมูลการใช้ประโยชน์ที่ดินของอำเภอนาปะขอ ปี พ.ศ. 2547.....	52
5. แนวตัดขวางพื้นที่ (Transect line) ของตำบลนาปะขอ.....	53
6. พื้นที่หัวงานของโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาท่าเซียด.....	90
7. คลองส่งน้ำชลประทาน.....	97